

Blocaj □ confectii

◆ Patronii firmelor de confectii si textile se plang de o lipsa acuta a fortei de munca in domeniu ◆ Sibiencele prefera sa munceasca in alte domenii de activitate, din pricina salariilor mici, a conditiilor grele de munca si a programului foarte incarcat, de care au parte ca salariate la societatile de confectii si textile ◆ Patronii sustin, insa, ca nu pot ridica nivelul salariilor, din cauza darilor prea mari la stat si spun ca munca la negru practicata de multe societati-fantoma le iau posibilitii salariatii ◆ Numai 5 locuri de munca din 100 se ocupa in confectii, fata de aproape 40, in servicii ◆ Industria confectiilor si textilelor ocupa primul loc din judet in topul exporturilor si a inregistrat o crestere de 2,5 ori a productivitatii, din 1990, in 2001 ◆ Cu cat cererile din strainatate cresc, numarul salariatilor se reduce, in 2003 disparand peste 1.000 de anagajati din acest sector

Munca la masina de cusut sau surfilat nu le mai atrage deloc pe sibience. Desi firmele de confectii sau textile se inmultesc pe zi ce trece, iar exporturile din domeniu ocupa primul loc in judet, numarul salariatilor se reduce. Penuria de confectionere - caci femeile reprezinta peste 90 la suta din numarul celor care muncesc in acest sector - este puternic resimtita de patronii societatilor, care se plang ca nu isi pot onora comenzile. Pe de alta parte, liderii sindicalistilor din industria textila si a produselor textile spun ca nu ar trebuie sa mire pe nimeni faptul ca femeile nu se inghesuie sa lucreze, pentru ca aici au parte de cele mai reduse salarii din tara, iar programul de lucru este, adesea, infernal, fiind necesare ore de munca suplimentara. In plus, conditiile de lucru sunt destul de dificile. Patronii spun, la randul lor, ca nu pot creste salariile, din moment ce darile catre stat sunt atat de ridicate, iar Guvernul nu se implica mai deloc in sustinerea acestor sectoare ale industriei, foarte profitabile pentru economia tarii, de altfel. Mai mult, chiar, ei sunt nemultumiti de concurenta "neloiala" pe care le-o fac firmele mici, unde se presupune ca se munceste la negru.

Salarii nestimulante

Industria confectiilor si textilelor a fost, dintotdeauna, "copilul sarac" al economiei romanesti, iar salariile s-au situat la nivelul cel mai de jos. Cu toate acestea, productivitatea a crescut, din 1990 incoace, de 2,5 ori, in timp ce, la salarii, nu s-a vazut aceeasi dimanica. "Potrivit unui studiu facut de Cartel ALFA la nivel national, in textile, productivitatea crescuse, la nivelul anului 2001, fata de 1990, cu peste 250 la suta, in timp ce salariatii sunt cei mai prost platiti din tara", spune Marius Vingerzan, liderul filialei Sibiu a Cartel ALFA. O confectionera castiga, in momentul de fata, circa 3.600.000 de lei, lunar.

Un alt motiv care se pare ca le indeparteaza pe femei de munca la masina de cusut este programul foarte dificil. Sindicalistii spun ca, pentru a-si putea face norma, o confectionera trebuie sa faca multe ore suplimentare, care nu sunt platite. In plus, zgomotul si caldura din halele de lucru nu sunt tocmai placute, asa ca multe angajate prefera sa se lase de meserie si sa isi incerce norocul in alte domenii de activitate.

"Textilistele" se apuca de facultate.

Penuria de confectionere este cauzata si de faptul ca absolventii liceelor si scolilor profesionale de profil nu sunt atrasi deloc de aceasta munca. "Inainte, elevii de la aceste scoli aveau contracte cu societatile, care le plateau scolarizarea, pentru ca, mai apoi, ei sa lucreze in societatea respectiva. Acum, nu se mai intampla deloc asa, iar absolventele liceelor textile se inscriu in masa la facultate. La final, avand o diploma, normal ca nu se mai angajeaza ca muncitoare", spune Carmen Marian, director Resurse Umane la Mondex.

Mai mult, se pare ca multe dintre femeile calificate in domeniu au plecat deja cu contracte de munca in strainatate.

Munca la negru dauneaza firmelor serioase

Chiar daca verificarile inspectorilor de munca nu au scos la iveala decat cateva cazuri de munca la negru

in domeniul textilelor, sindicalistii si patronii firmelor spun ca sunt multe societati unde oamenii lucreaza fara forme legale si sunt platiti la mica intelegere. "Se stie ca sunt locuri unde se lucreaza cu lacatul pe usa, iar muncitorii sunt platiti dupa bunul plac al patronilor", spune Marius Vingerzan. Aceasta practica, alaturi de darile mari catre stat, nu face altceva decat sa dauneze societatilor care au mare nevoie de forta de munca. "Daca aceste dari ar scadea si s-ar demara o campanie mai puternica de verificari si sanctiuni ale muncii la negru, societatile ar putea plati mai bine oamenii", spune Carmen Marian.

Numai 5 locuri de munca din 100 se ocupa

Din cele aproape 200 de locuri de munca vacante in domeniul confectiilor pe care le pun la bataie saptamanal firmele din judet, abia daca se ocupa 5 la suta. "Rata ocuparii locurilor de munca din domeniul confectiilor este de 5 la suta, fata de aproape 40 la suta, cat este in domeniul serviciilor", spune Gheroghe Minune, director Analiza Pietii Muncii in cadrul Agentiei Judetene pentru Ocuparea Fortei de Munca. Situatiia este cu atat mai grava cu cat solicitarea de forta de munca in acest sector este cea mai ridicata.

Lohn-ul se muta spre Est

Explozia firmelor de textile si confectii s-a datorat, in mare parte, comenzilor de tip lohn venite din strainatate. Sistemul lohn presupune introducerea in tara a materiilor prime care urmeaza a fi puse cap la cap de catre salariatii firmelor romanesti si exportate ca produse finite la un pret la care se adauga contravaloarea manoperei. In plus, pentru a incropi o afacere in domeniu, nu e nevoie de o investitie prea costisitoare, utilajele fiind destul de ieftine. Asa se face ca, acum, isi desfasoara activitatea, in judet, circa 120 de astfel de firme.

Chiar daca numarul firmelor este in crestere, numarul salariatilor nu numai ca se mentine constant, dar, in ultima perioada, s-a si redus. Asa se face ca, daca, in 2002, erau inregistrati circa 15.500 de salariatii in industria textila si a produselor textile, in 2003, numarul acestora s-a redus cu peste 1.000.

Cat despre operatiunile de tip lohn, investitorii straini se pare ca au descoperit, mai nou, ca in statele din fosta URSS si din Asia, mana de lucru este mai ieftina ca la noi, iar, in curand, o parte din afacerile bazate pe lohn vor dispara. "Dupa ce ne-a distrus toata industria, lohn-ul merge mai departe spre Est", spune Vasile Barbat, directorul SC Barbat&Co. din Cisnadie.

tarancile vor sa munceasca, dar nu stiu

Singurele care se mai inghesuie sa se angajeze la patronii firmelor de confectii sunt femeile din zona rurala. Din pacate, insa, atat pentru ele, cat si pentru patroni, acestea prind destul de greu mestesugul cusutului sau croitului si nu fac fata cerintelor. "Noi ne confruntam mai degraba cu lipsa personalului calificat. Chiar daca vin foarte multe femei pentru a se angaja, foarte putine reusesc sa se descurce. Munca in acest sector cere indemanare, atentie, rabdare si viteza, asa ca, din zece solicitante abia daca doua fac fata", spune Geanina Lup, responsabil de productie la Marinest Orlat.

Catalina SLUJITORU